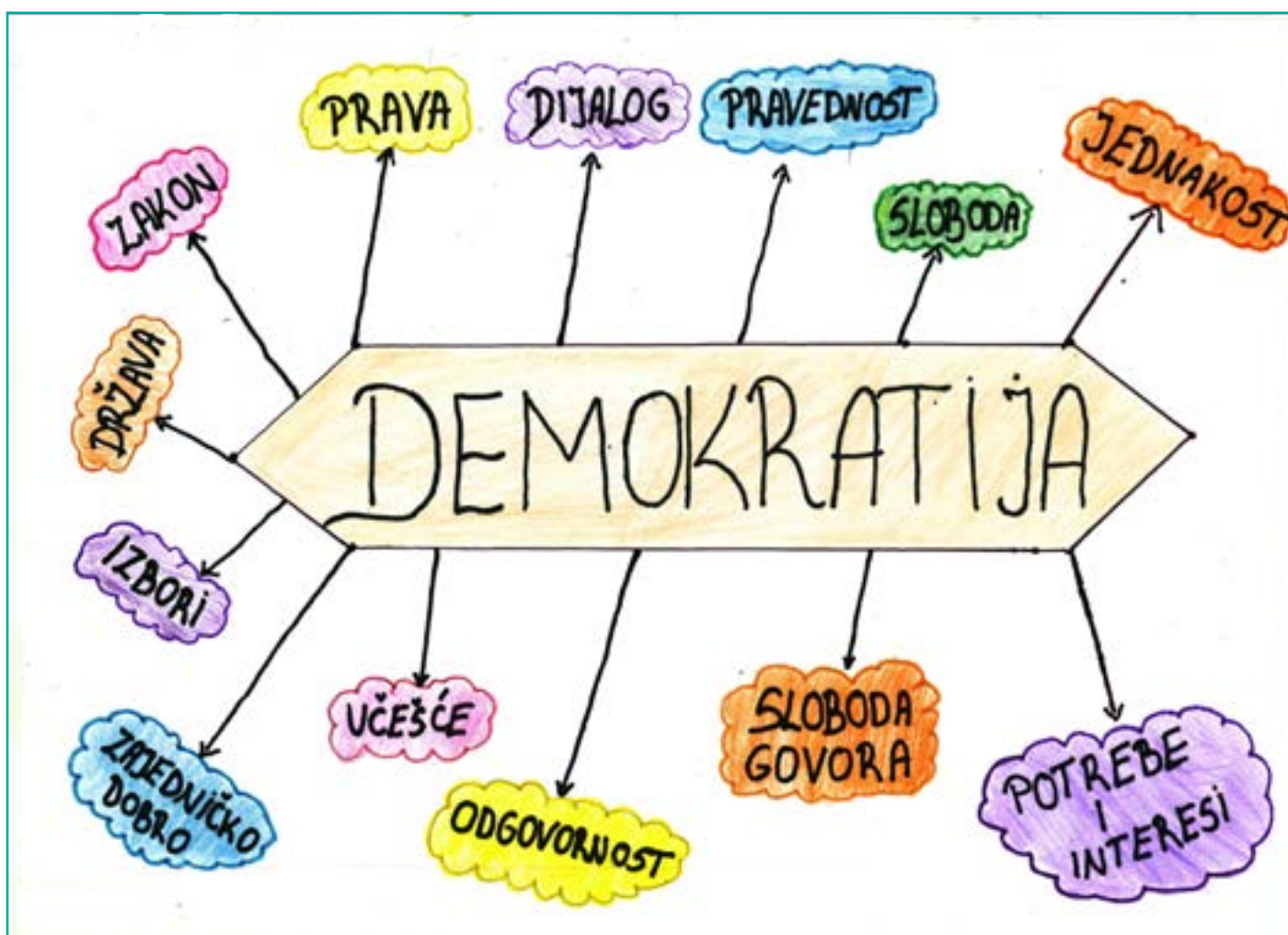

ŠTA DEMOKRATIJA ZNAČI?

U ovom broju novina **Demokratskih radionica** „Barbara Pramer“ imaćete priliku da pročitate šta su novinari odjeljenja IX-4, OŠ „Milan Vukotić“ iz Golubovaca iz Podgorice, saznali o temi *Demokratija i parlament*.

 Zajedničko dobro (str. 2 i 3)

 Građani imaju vlast (str. 4 i 5)

 Važnost parlamenta (str. 6 i 7)

ZAJEDNIČKO DOBRO

Razmislimo dobro šta je zajedničko dobro, pokažimo da smo odgovorni i aktivni članovi našeg društva

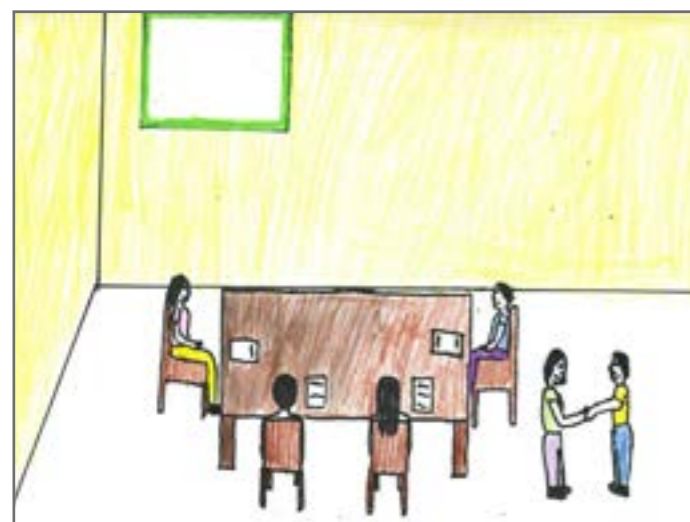
Demokratija predstavlja glas naroda. Još u prošlosti čovjek je pokušavao da dobije svoja prava i da se bori za njih. Ona se mijenjala vijekovima i uz pomoć ljudi koji su se borili za nju, danas imamo demokratiju koja je ambijent koji nudi mnogo mogućnosti. Čovjek je dio društva i jedino tako može da opstane. On kao pojedinac mora samostalno da razmišlja, da se uključuje i da bude važan dio u životu zajednice. Svaki pojedinac, takođe, mora poštovati i druga razmišljanja građana. Zato je demokratija vrlo važna u ljudskom životu. Demokratiju svaki pojedinac treba da iskoristi za svoje dobro, ali i za dobro drugih u zajednici. Takođe, država treba da doprinese zajedničkom dobru građana, tako što će donijeti potrebne zakone i pravila koja su neophodna da bi društvo funkcionisalo. Građani treba da se uključe u različite humanitarne akcije i u akcije uređivanja okoline. Tako pokazuju da su odgovorni i aktivni, i to je način da se zajedničko dobro dostigne.

Tako i mi, učenici OŠ „Milan Vukotić“ iz Golubovaca, pokušavamo da poboljšamo našu školsku zajednicu i mjesto u kojem živimo. To radimo tako što se dogovaramo, saradujemo, biramo predstavnike u školskoj zajednici... Svi iznosimo svoje mišljenje, ne diskriminiramo jedni druge, poštujemo se i uzimamo u obzir potrebe svih nas.

Naša škola je prije nekoliko godina pokrenula humanitarnu akciju za pomoć djeci iz Bijelog Polja. Veliki broj djece je pomogao tako što je dao svoj doprinos ovoj akciji na razne načine. Mislimo da smo svjesni toga šta znači zajedničko dobro, to je dobro svih članova zajednice, a i šireg društva kojem ravnopravno pripadamo. Pred nama su dani u kojima treba da razmišljamo o humanitarizmu, aktivizmu i odgovornostima.

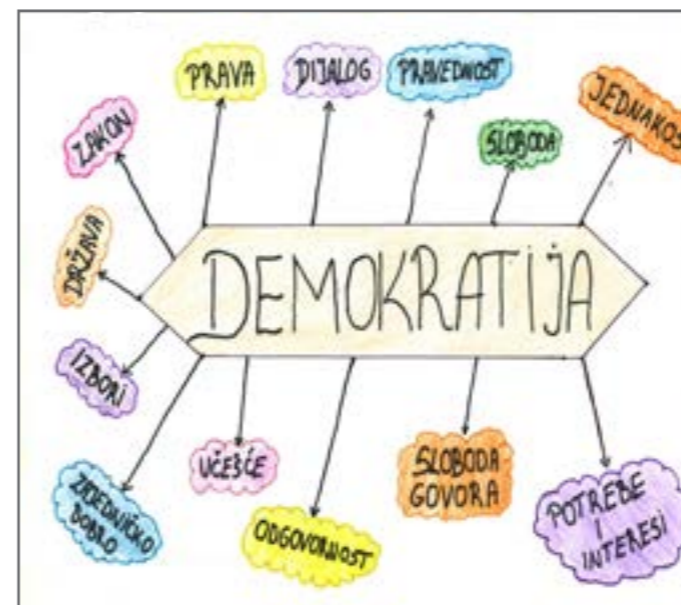
Autori: Dragana i Ilija

Jovana je ilustrovala situaciju gdje se građani dogovaraju oko zajedničkih aktivnosti koje je potrebno sprovesti za poboljšanje života u zajednici. Građani se dogovaraju u vezi detalja i zaduženja svakog od njih. Potrebno je da svako pojedinačno uzme učešće u organizovanju humanitarnog događaja koji im je u planu. Na taj način pomoći će onima kojima je pomoć neophodna.

Demokratija nije ista nekada i sada

Demokratija je oblik vladavine naroda, gdje narod vlada tako što bira svoje predstavnike. Ona potiče još iz stare Grčke, jer tada su neki od tadašnjih vladara imali potrebu da čuju šta misli njihov narod u državi. Nisu svi imali to pravo kao danas, ali ipak se početak demokratije vezuje za taj period, jer ona svoje prve korijene nosi iz tog perioda.

Anastasija, Lazar, Balša i Nikola smatraju da demokratija danas nudi građanima velike mogućnosti. Demokratiju građani grade, oni je određuju, oni je uređuju. Vrijednosti i elementi demokratije su njena suština i građani, prije svega, treba da se upoznaju sa svime što demokratija nudi, a zatim da se uključe i pokažu da demokratski misle i djeluju.

Nikolini je zanimljiva priča o demokratiji nekada i sada. U prošlosti, demokratija nije značila isto što i danas. Nekada nisu svi ljudi u društvu imali jednaka prava, danas je to dosta drugačije. Ljudi su se kroz istoriju izborili za sebe i svoja prava koja im nudi demokratsko društvo. Danas možemo graditi društvo kojem pripadamo upravo zahvaljujući onome što nam nudi demokratija.

Nikolina, Ilija, Balša, Jovana, Nikola, Lazar, Anastasija i Dragana (14 - 15 godina)

GRAĐANI IMAJU VLAST

Ogledalo svake demokratije su njeni građani, a ogledalo građana su njihovi predstavnici

Uvaženi čitaoci, u daljem članku upoznaćemo vas sa tim šta znači kad neko ima vlast i koje uloge obavlja i za koga, te kako smo podijelili vlast u našoj državi. Naš drug Vuk u stripu će prikazati članove naše grupe kao aktere u stripu. A sada da vidimo kako to izgleda. Kad neko ima vlast znači da je uspio da, na izborima na kojima biraju građani, osvoji najveći broj glasova. Zavisno od toga koji se izbori organizuju (parlamentarni, predsjednički ili lokalni) predstavnici koji su na vlasti rade u interesu građana koji su ih odabrali i donose odluke u njihovo ime. Predstavnici upravljaju budžetom (ukupnim novcem građana), odlučuju koji će se projekti i kada ostvariti, razgovaraju sa građanima o njihovim problemima i pokušavaju da pronađu najbolji način da ih riješe.

Autori: Balša i Stanko

Stanko nam objašnjava šta je vlast i ko je nosilac vlasti.
Autor crteža: Vuk

Stefan nam objašnjava kako se dijeli vlast u Crnoj Gori.
Autor crteža: Vuk

Stanko i Stefan nam objašnjavaju da nijedna od grana vlasti nije najvažnija, nego da su one međusobno povezane i međusobno kontrolišu rad.

Da li ste znali da su građani nosioci vlasti u Crnoj Gori?

Vlast u Crnoj Gori se dijeli na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku. **Zakonodavnu granu vlasti** u Crnoj Gori vrši institucija koja se zove Skupština Crne Gore. U ovoj instituciji rade poslanici i poslanice, kojih je 81. Njih građani biraju na parlamentarnim izborima svake četvrte godine. Njihov glavni zadatak je da donose, mijenjaju i dopunjavaju zakone. Više o ulogama Skupštine Crne Gore saznacete na narednim stranicama. Druga grana vlasti u Crnoj Gori je **izvršna grana vlasti** i kao što joj sam naziv govori, zadužena je za izvršavanje zakona koje donese Skupština Crne Gore. Ova institucija naziva se Vlada Crne Gore. U Vladi rade premijer (predsjednik Vlade, ministri i drugi službenici). Vladu čini više ministarstava, od kojih svako ministarstvo pokriva određenu oblast. Tako npr. ako se donese zakon o obrazovanju ili izmijeni neki zakon na ovu temu, takav zakon će izvršiti Ministarstvo prosvjete. Treća grana vlasti je **sudska vlast** koju čine sudovi, koji su zaduženi da štite zakone i propisuju kazne za njihovo kršenje. Da li ste znali koja je od njih najvažnija? E pa, sve su podjednako važne. Nijedna od njih ne bi mogla da funkcioniše bez ove druge.

Autori teksta: Aleksandra, Bojana i Vasilije

Znate li da je cijeli jedan dio Ustava (najvažnijeg dokumenta u državi) posvećen podjeli vlasti i nadležnosti institucija?

Da su žene u Crnoj Gori dobile pravo glasa tek 1945. godine, a da su se do tada pitali samo muškarci?

Da su tri institucije vlasti u Crnoj Gori: Skupština, Vlada i sudovi? Sve su podjednako važne.

Da je naša država demokratska država? To znači da narod bira vlast i da je narod nosilac vlasti u našoj državi?

Stefan, Stanko, Vuk, Aleksandra, Balša, Vasilije, Bojana i Kristijan (15 godina)

VAŽNOST PARLAMENTA

U Skupštini Crne Gore, kao i u našem Učeničkom parlamentu, donose se važne odluke

U našim novinama već ste imali priliku da saznate da u demokratskoj državi građani biraju svoje predstavnike u vlasti. Takođe, saznali ste da je zakonodavna grana vlasti Skupština Crne Gore.

U našem članku govorićemo o Skupštini Crne Gore, odnosno o poslanicima koji donose važne odluke za našu državu. Poslanike i poslanice Skupštine Crne Gore, njih 81, biraju građani na izborima. Važne odluke koje donose poslanici i poslanice u Skupštini Crne Gore nazivaju se zakoni. Zakoni su pravila koja svi treba da poštuju i koja nas štite. Takođe, napominjemo da je Skupština Crne Gore najotvorenija grana vlasti, jer se sve sjednice na kojima se donose, mijenjaju i dopunjuju zakoni prenose putem medija.

Učenički parlament

Odluke koje donose naši predstavnici u Učeničkom parlamentu vezane su za našu školu, isto kao što su odluke koje donose predstavnici naroda u Skupštini Crne Gore vezane za cijelu našu državu.

Na sjednicama Učeničkog parlamenta razmatraju se stvari i nedoumice o školskim i odeljenskim planovima. Predstavnik u parlamentu je učenik kojeg izabere svako pojedinačno odjeljenje vjerujući da je on sposoban da obavlja navedenu dužnost i da je on najodgovorniji za odjeljenje. Sjednice našeg parlamenta se održavaju jednom nedeljno u školskim učionicama u kojima se ne održava nastava. Na sjednicama Učeničkog parlamenta se donose odluke o školskim izletima i ekskurziji i o svim ostalim tekućim pitanjima.

Autori: Matija, Boris i Vladimir

Tatjana i Nikolina L. su crtežom predstavile parlamentarne izbore, na kojima birači glasaju za saziv Skupštine. Saziv Skupštine, odnosno poslanike i poslanice, njih 81, birači biraju na osnovu lista političkih partija ili grupa građana.

*U Crnoj Gori, punoj mora i planina,
nalazi se i jedna velika Skupština.
U njoj se poslanici mnogo bore,
da izađu na nove izbore.*

*Za njih ljudi glasaju,
i bore se za demokratiju.
Mjesec dana prije izbora
u Skupštini je velika zgora.*

*U državi tražimo čovjeka
koji će od sebe napraviti umjetnika,
umjetnika koji Crnu Goru vodi
ka pobjedi i slobodi.*

Autori: Nikolina i Boban

Predstavljamo Skupštinu Crne Gore

Autori: Ivan i Vuk

Boris, Vuk, Ivan, Nikolina K, Tatjana, Nikolina L, Matija, Vladimir i Boban (14 - 15 godina)

IMPRESUM

Ova publikacija je nastala kao proizvod programa Demokratske radionice „Barbara Pramer“, koji realizuje

Crna Gora
SKUPŠTINA

Uređuje:

Služba Skupštine Crne Gore

Svrha publikacije:

Neformalno građansko obrazovanje

Štampa:

Skupština Crne Gore

Prijave za učešće u demokratskim radionicama slati na:

Telefon: 020 404 571

e-mail: office@demokratskeradionice.me

www.demokratskeradionice.me